

KATEDRÁLNY INFOLIST

28.11. – 4.12.2011

Liturgický kalendár:

Streda	30.11.	Sv. Ondreja, apoštola	<i>Sviatok</i>
Sobota	3.12.	Sv. Františka Xaverského, kňaza, patróna Katedrály a diecézy	<i>Slávnosť</i>
Nedeľa	4.12.	2. NEDEĽA V ADVENTNOM OBDOBÍ	

Odpustová slávnosť

V **sobotu, 3. decembra**, bude v Katedrále odpustová slávnosť hlavného patróna chrámu a diecézy, sv. Františka Xaverského.

Prvý piatok a sobota

V týždni budeme mať prvý piatok a sobotu mesiaca.

Pobožnosť k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu bude v piatok po ranných svätých omšiach.

V sobotu vás pozývame na fatimský program na Starých Horách.

Deň otvorených dverí

Katolícke gymnázium Štefana Moysesu v Banskej Bystrici pozýva rodičov a žiakov piatych a deviatych ročníkov základných škôl na **Deň otvorených dverí**, ktorý sa uskutoční **vo štvrtok 1. decembra 2011 od 8.³⁰ do 13.⁰⁰ hod.**

Bližšie informácie nájdete v Katedrálom infoliste.

Dobrá novina – prihlásenie sa

Ako každý rok, aj v tomto roku budú deti a mládež chodiť s koledou Dobrá novina, počas ktorej sa robí zbierka pre Afriku. V tomto 17. ročníku Dobrej noviny budú podporené projekty v Keni, Južnom Sudáne, Etiópii a Ugande. Kto z vás by chcel prijať našich koledníkov, môže sa zapísať na prihlasovací hárok v sakristii pred svätou omšou alebo po nej, alebo v priebehu dňa u poriadkovej služby.

Ponuka detí

Deti, ktoré sa v našej farnosti pripravujú na prvé sväté prijímanie, vám ponúkajú vianočné pozdravy a koráľkových anjelíkov ako ozdobu na vianočný stromček, ktoré pripravili pre vás za dobrovoľný príspevok.

Výtlačok bude použitý na výdavky, spojené so slávnosťou prvého svätého prijímania. Tieto predmety nájdete v zadnej kaplnke na stolíku. K pozdravom si môžete zobrať aj priložené obálky.

Birmovka

Budúci rok plánujeme v našej farnosti s prípravou a vyslúžením sviatosti birmovania. Prihlásiť sa môže každý, kto je teraz v 9. ročníku a starší. Osobitne pozývame starších, ktorí už možno žijú aj v manželstve, ale zatiaľ túto sviatosť nemajú. Prihlásiť sa treba osobne na farskom úrade do konca decembra. Začiatok prípravy bude v januári a samotná slávnosť na jeseň budúceho roka.

Zbierka na charitu

Dnes je diecézna zbierka na charitu. Všetkým darcom už vopred úprimné Pán Boh zaplať.

SVÄTÁ OMŠA (51.)

LITURGICKÉ SLÁVENIE EUCHARISTIE (34. časť)

PRIEBEH SLÁVENIA – LITURGIJA EUCHARISTIE (11.)

Eucharistická modlitba (VIII.)

ZÁVEREČNÁ DOXOLÓGIA

„Ňou sa vyjadruje oslava Boha; ľud ju zvolaním potvrdzuje a zakončuje.“ (VSRM 55 h).

Kňaz vezme paténu s hostiou a kalich, pozdvihne ich a hovorí:

„Skrze Krista, s Kristom a v Kristovi máš ty, Bože Otče všemohúci, v jednote s Duchom Svätým všetku úctu a slávu po všetky veky vekov.“

Ľud zvolá: ***„Amen.“***

Eucharistická modlitba sa takto končí doxológiou (chválospevom) na počesť Najsvätejšej Trojice. Vykúpenie malo v prvom rade obnoviť Božiu česť, ktorá bola urazená hriechom. Eucharistia, ktorá sprítomňuje a uskutočňuje v nás Kristovo vykupiteľské dielo, má byť Bohu na slávu. A tu je Prostredník Ježiš Kristus. Všetky modlitby idú skrze neho aj všetka úcta a sláva. Kristus je však hlavou vykúpeného ľudstva, hlavou tajomného tela,

Cirkvi, a preto spolu s ním všetci vykúpení, teda my všetci, ktorí sme údmi jeho tajomného tela, vzdávame Bohu Otcovi tú najvyššiu úctu a slávu. A nielen spolu s ním, ale priamo v ňom, pretože tvoríme živý organizmus jeho tela. Teda skrze Krista, s Kristom a v Kristovi. A toto životné spojenie s Kristom pôsobí Duch Svätý. Krvou Božieho Syna a mocou Ducha Svätého sa zjednocujeme okolo Otca ako jeho znovuzrodené deti a vytvárame Cirkev, tajomné Kristovo telo (porov. 8. nedel'. prefácia). Tu sa nám teda opäť pripomína, že Cirkev – to sme my sami a nie niekto mimo nás, alebo len hierarchia Cirkvi. To my tvoríme jednotu s Duchom Svätým. A z tejto jednoty vystupuje k Otcovi všetka úcta a sláva. Doxológia na konci eucharistickej modlitby je teda veľmi vznešeným úkonom. Ňou sa jednoducho konštatuje pravda, že tu, kde sa Cirkev zhromaždila okolo oltára, na ktorom spočíva najsvätejšia Sviatosť, aby so všetkou úctou a láskou obetovala Kristovo telo a krv, sa vzdáva Bohu Otcovi všetka úcta a sláva.

Tento vznešený text, ktorý vyslovuje kňaz, doprevádza úkon: kňaz drží v ľavej ruke paténu s hostiou a v pravej kalich (pri omši s diakonom kalich drží diakon), spieva alebo recituje text. Paténu a kalich drží dovtedy, kým ľud neodpovie *Amen*. Ľud týmto zvolaním potvrdzuje doxológiu a ju zakončuje. *Toto Amen* je najdôležitejším *Amen* vo svätej omši. *Amen* na tomto mieste je veľmi staré, jediné v starom kánone. Toto *Amen* ľudu sa nachádza už v spisoch svätého mučeníka Justína (okolo roku 150). V obnovenej liturgii ho možno pri spievanej omši (najmä slávnostnejšej) podľa povahy melódie zaspievať aj trikrát, ba až sedemkrát. Nebojme sa teda toto *Amen* zvolať alebo zaspievať – ako sa vraví – od srdca.

A teraz sa pozrime do histórie.

Pozdvihovanie konsekrovaného chleba a vína v starej Cirkvi bolo iba na tomto mieste. Terajšie *veľké pozdvihovanie* po konsekrácii sa zaviedlo iba v stredoveku. Celý kánon bol totiž eucharistickou modlitbou premenenia a až potom na konci kňaz ukazoval ľudu konsekrované spôsoby a zároveň pozýval ľud na obetnú hostinu. Pravda, kňaz stál obrátený k ľudu. Pôvodnú podobu tohto obradu nachádzame najprv v rímskej mestskej liturgii siedmeho storočia. Asistujúci archidiakon vzal pláteným ručníčkom kalich do rúk a držal ho pozdvihnutý. Zároveň pápež držal pozdvihnuté spôsoby chleba do výšky horného okraja kalicha, dotýkal sa nimi kalicha, pričom hovoril doxológiu.

Postupne sa však obrad narušoval prenikaním znakov kríža. Na prelome tisícročia sa hostiou robia tri kríže nad kalichom pri slovách *skrze neho, s ním a v ňom*. Od 11. storočia preniká štvrtý a potom aj piaty. znak kríža

pri slovách *máš ty, Bože Otče, v jednote Ducha Svätého...* Kalich s hostiou sa pozdvihol až pri slovách *po všetky veky vekov*. O niečo neskôr sa vedľa tohto spôsobu objavuje malé pozdvihovanie pri slovách *všetku úctu a slávu*. Potom sa kalich a hostia položili na oltár a kňaz nahlas povedal: *Po všetky veky vekov*. Päť krížov nad kalichom s hostiou mali naznačovať päť rán Krista Pána. Tento spôsob doxológie trval až do roku 1965.

Nový misál sa tak vlastne vrátil k pôvodnej podobe tohto veľmi významného obradu. Vďaka Bohu!

(Pokračovanie nabudúce)